

εύρετήριο» και «Πίνακες σώματος διατριβής» (μέ θέματα-περιεχόμενα).

Β. Ἡ δεύτερη ἀπό τίς παραπάνω ἐργασίες τοῦ κ. Κολτσιδά εἶναι ἓνα μεγάλο συνθετικό-πολυθεματικό ἔργο, μέ τό ὁποῖο παρουσιάζεται γιά πρώτη φορά στήν ἑλληνική καί ξένη βιβλιογραφία ἡ συνολική «Ἱστορία τοῦ Μοναστηριοῦ καί τῶν περιχώρων» του, ἀπό τήν προϊστορική ἐποχή μέχρι σήμερα.

Μετά ἀπό ἐπίπονη ἔρευνα σέ πλούσια, ἀλλά διάσπαρτα καί δυσεύρετα δημόσια καί ἰδιωτικά ἀρχεῖα, καθώς καί σέ ἀρχεῖα Ἱδρυμάτων καί ἐπιστημονικῶν Ἐνώσεων καί Ἐταιριῶν, ὁ κ. Κολτσιδάς παρουσίασε ὑπεύθυνα καί ἐμπεριστατωμένα ἓνα μνημειῶδες ἔργο, ἐπιτυγχάνοντας τό στόχο τῆς ἐπί δεκαετίες ἀνεκπλήρωτης ἐπιθυμίας τῶν Μοναστηριωτῶν.

Ἡ θεματολογία τοῦ συγγράμματος αὐτοῦ - ἡ ὁποία κατανέμεται σέ τρία μέρη καί ἀνελίσσεται σέ δώδεκα συνολικά κεφάλαια, μέ ἐπιπλέον προλόγους, εἰσαγωγή, παράρτημα, ἐπίλογο, πηγές, χάρτες, πίνακες καί φωτογραφίες (πολύτιμο ἀνέκδοτο ἀρχεῖακό ὑλικό)- προβάλλει ὅλη τήν πολυποίκιλη καί δυναμική δραστηριότητα τοῦ Μοναστηριώτικου πολιτισμοῦ γενικά.

Ἡ ἐξιστόρηση ξεκινάει ἀπό τούς πρώτους κατοίκους τῆς περιοχῆς πού ἐκτείνεται ἀνάμεσα στή Λυγκησιίδα χώρα (κάμπος τῆς Φλώρινας) καί τή Λυχνίτιδα λίμνη (λίμνη τῆς Ἀχιίδας) καί, σύμφωνα μέ τόν Ὅμηρο, ἦσαν οἱ Πελαγόνες (ἀπό τόν Πελαγόνα, γιό τοῦ Ἀξιοῦ Ποταμοῦ) καί συνεχίζεται μέ τήν ἀρχαία πόλη Ἡράκλεια τή Λυγκιστική κατά τήν ἐποχή τῶν Μακεδόνων, τῶν Ρωμαίων, τῶν Βυζαντινῶν καί τήν κατά τήν Τουρκοκρατία ἴδρυση κοντά τῆς τοῦ Μοναστηριοῦ, τό ὁποῖο σήμερα ἀνήκει στό Κόσοβο καί ἀπέχει 12 χιλιόμετρα ἀπό τά ἑλληνικά σύνορα καί τό ὁποῖο ἀπό τόν 18ο αἰῶνα ἀνέπτυξε ιδιαίτερα μεγάλη καί προηγμένη οικονομική, κοινωνική καί πνευματική ὀργάνωση καί συγκρότηση. Ἐγινε τότε- μέ βάση τήν ἑλληνορθόδοξη ἐθνική συνείδηση πάνω στήν ἑλληνική παιδεία καί ἐκπαίδευση καί στήν ὀρθόδοξη πίστη καί παράδοση- ἓνα ἀπό τά μεγάλα προπύργια τοῦ ἑλληνισμοῦ στό βορειοελλαδικό χῶρο καί ἀπό τά μέσα τοῦ 19ου αἰῶνα μέχρι τό 1912 ὀργάνωσε τήν ἄμυνα καί τήν ἀντίσταση τοῦ ἑλληνισμοῦ τῆς Βορειοδυτικῆς Μακεδονίας ἀπέναντι στά ἐθνικιστικά κινήματα καί τά προπαγανδιστικά ρεύματα τῆς ἐποχῆς, μέ κορυφαία ἐκδήλωση τή συγκρότηση καί δράση ἐθνικῶν ἐπαναστατικῶν σωμάτων γενικά μέχρι τόν Μακεδονικό Ἀγῶνα. Ὁλοκληρώνεται, τέλος, ἡ ἐξιστόρηση μέ τήν –μετά τήν προσάρτησή του στή Σερβία μέ τή συνθήκη τοῦ Βουκουρεστίου (1913)– διασπορά καί μετεγκατάσταση τῶν Ἑλλήνων

κατοίκων του Μοναστηριού και των περίξ ελληνικών κοινοτήτων, που επακολούθησε, με τίς έκτοτε και μέχρι σήμερα αδιάκοπες- πατριωτικές και ιδιωτικές- δραστηριότητές τους σε όλους τους τομείς.

Η όγκώδης αυτή εργασία –που άποτίζει τιμή στον Μοναστηριώτικο Έλληνισμό– είχε την τύχη να έκδοθει σε μία πολυτελή και άρτια αισθητικά εμφάνιση από τον Έκδοτικό Οίκο των Άδελφών Κυριακίδη και να άποτελέσει έτσι μιά ποιοτικά μεγάλη έκδοτική προσφορά στα ελληνικά γράμματα.

Ο κ. Κολτσιδάς είναι πανάξιος συγχαρητηρίων και για τίς δύο παραπάνω εργασίες του, με τίς όποιες διέσωσε σημαντικό τμήμα του έθνικού πολιτισμού και τής έθνικης κληρονομιάς μας, ώστε να διατηρηθει στή μνήμη των έπερχόμενων γενεών ή σπουδαιότητα τής Μακεδονίας για τό σύνολο του ελληνικού έθνους.

ΘΩΜΑΣ Π. ΠΕΝΝΑΣ

✓ *Νικολάου Χρ. Χρησιτίδη: Έλληνικός Όρειβατικός Σύλλογος Σερρών (Ιστορική Αναδρομή 1930-1994), Σέρρες, 2003.*

Άπό τον φίλο κ. Νικόλαο Χρησιτίδη, Πρόεδρο του ιστορικού Όμίλου «ΟΡΦΕΥΣ» Σερρών και τέως Πρόεδρο του Έλληνικού Όρειβατικού Συλλόγου Σερρών, μās άπεστάλη τιμητικως τό νέο βιβλίο του «Έλληνικός Όρειβατικός Σύλλογος Σερρών» (Ιστορική Αναδρομή 1930-1994), στο όπιο αναφέρονται τά κυριότερα γεγονότα που σχετίζονται με τήν όρειβατική, αναρριχητική και χιονοδρομική δραστηριότητα του έν λόγω Συλλόγου. Τό βιβλίο αυτό ό συγγραφέας τό άφιερώνει σε όλους τούς όρειβάτες, αναρριχητές και χιονοδρόμους του Ε.Ο.Σ. των Σερρών.

Όπως γράφει αντί προλόγου ό συγγραφέας, στήν έκδοση του ειρημένου βιβλίου του και έν καταγραφή στίς σελίδες του των κυριότερων γεγονότων που σημάδεψαν τή ζωή του Ε.Ο.Σ. Σερρών, προέβη από τήν άγάπη του προς αυτόν –τόν όποιο ύπηρέτησε επί 50 σχεδόν χρόνια σε διάφορες θέσεις– από τήν έπιθυμία του να μείνει ή ιστορία για κάθε μελετητή τής ιστορίας του τόπου μας και για να τιμηθούν, έστω και διά τής μικρής αυτής προσφοράς του, όλοι όσοι λίγο ή πολύ προσέφεραν τίς ύπηρεσίες τους, ώστε ό Ε.Ο.Σ. Σερρών να διαγράψει μία λαμπρή ιστορία στή ζωή τής πόλεως, τής όρειβασίας και τής χιονοδρομίας γενικότερα.

Έξ άλλου, όπως τονίζει ό συγγραφέας, τά στοιχεΐα που αναφέρει στο